

AUBRAC

ŠLECHTITELSKÝ PROGRAM

Šlechtitelský program plemene aubrac

Na základě ustanovení Zákona č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) došlo k přenesení odpovědnosti za realizaci šlechtění na uznaná chovatelská sdružení. Novelou Zákona č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění zákona č. 3/2019 Sb., ze dne 25. 1.2019 došlo k souladu s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1012 o zootechnických a genealogických podmínkách pro plemenitbu čistokrevných plemenných zvířat (dále jen „nařízení“). Přijetí zákona č. 3/2019 Sb. si vyžádalo úpravu šlechtitelského programu tak, aby byl v souladu s výše uvedenými předpisy. Nedílnou součástí tohoto ŠP je Řád plemenné knihy a respektují ho stanovy a metodiky Českého svazu chovatelů masného skotu, z. s. (dále jen „ČSCHMS“) viz bod 11. (Obecná ustanovení) tohoto ŠP.

1. Historie a základní charakteristika plemene

Aubrac je plemeno masného skotu s více než 100 let trvajícím historií čistokrevného chovu. Pochází z Benediktýnského opatství v oblasti Aubrac na jihu Francie, které bylo založeno lordem Adalardem. Velká část opatství Aubrac leží v nadmořské výšce asi 1.200 m, kde jsou tisíce akrů (1 akr = 0,4 ha) zemědělské půdy včetně 9.000 ha pastvin, z nichž některé leží vysoko v horách. Mniši zde chovali skot, od kterého získávali mléko, maso a byl využíván také k tahu. Pástevní období začínalo 25. května a končilo 13. října. Krávy se dojíly na pastvinách a z jejich mléka se vyráběl kvalitní sýr. Po Francouzské revoluci byla půda opatství rozdělena mezi jednotlivé rolníky, ale systém chovu skotu zůstal nezměněn. První výstava skotu z oblasti Aubrac se konala roku 1830 a měla za úkol nadchnout chovatele zejména pro kvalitu zde vyráběných sýrů. Hodnotil se na ní tedy nejen exteriér zvířat, ale také kvalita sýrů vyrobených jednotlivými farmáři. Výstava pomohla stanovit standardy plemene pro vzhled, barvu a vloh. Plemenná kniha byla založena roku 1893 a toto období bylo zlatou érou chovu aubraca. Tenkrát čítala jeho populace více než 300.000 kusů. Koncem 2. světové války, s nástupem mechanizace, poklesla popularita tažných volů. V následném období hospodářské krize se v zemědělství, stejně jako ve všech ostatních odvětvích, kladl důraz na levnou produkci. A ta byla v případě mléka výrazně lacinější při využití nových plemen jako brown-swiss nebo holštýn. Stejně tak se masná užitkovost aubraca nemohla rovnat užitkovosti specializovaných masných plemen jako je limousine, charolais či blonde d'Aquitaine a tak nastaly pro tento skot krušné časy. Postupem času se zjistilo, že aubracske krávy jsou díky svým mateřským vlastnostem vhodné pro křížení s těžkými masnými plemeny, což je hlavním důvodem, proč se stavy aubraců opět postupně navyšují. Během posledních osmi let byl ve Francii zaznamenán 60% nárůst počtu krav tohoto plemene. V roce 2006 tam bylo inseminováno 16.390 aubracsckých krav a plemenná kniha registrovala 26.700 zvířat. Na stanici „La Borie de l'Aubrac“ se každoročně testuje více než 120 býků.

Plemeno je středního rámce, dospělé krávy měří kolem 130 cm v kříži a váží průměrně 600 kg, býci měří 140 cm a váží průměrně 900 kg. Krávy mají ve srovnání s jinými masnými plemeny excelentní kapacitu vemene a za laktaci, která trvá 243 dnů, vyprodukují v průměru 2.250 kg mléka s obsahem tuku kolem 4,2 %. Aubrac má libové mramorované maso a jeho jatečně upravená těla vynikají díky poměru maso-kosti a malému množství jatečného odpadu vysokou výtěžností.

Dlouhodobou selekcí na odolnost vzniklo houževnaté, skromné plemeno s vysokým stupněm resistance k chorobám. Pro aubraca je také typický klidný temperament a ochota pracovat. Adaptoval se na většinu chovných systémů a jeho chov není nákladný.

Krávy velmi dobře snášejí přechod na pastvu a neztrácejí při něm kondici. Jsou proslulé svými pástevními vlastnostmi a dokáží se uživit i ve velmi skromných pástevních i životních podmínkách. Jsou schopny přestát i teploty pod bodem mrazu, v zimě je také patrný výrazný rozdíl v jejich

kondici ve srovnání s kravami jiných plemen. Aubrac se dobře adaptuje v horských klimatických podmínkách, kde je díky kvalitě končetin schopen překonat nepříznivý terén a ujít velké vzdálenosti za vodou a potravou.

Krávy se snadno telí (z 98 %), telata rodící se o hmotnosti 35 - 40 kg se po porodu velmi rychle postaví a napijí. Díky mléčnosti krav a výborným vrozeným pastevním schopnostem velmi rychle rostou. Býčci váží v 210 dnech 281 kg. Krávy vynikají také plodností. Dvojčata se rodí ve 2,3 % porodů. Mezidobí u aubraca (389 dnů mezi prvním a druhým porodem, 375 dnů po druhém porodu) je nejkratší a dlouhověkost nejlepší ze všech francouzských plemen. Ze záznamů o dlouhověkosti (14 % krav se dožije deseti a více let!) je jasně patrné, že toto plemeno netrpí žádnými závažnými konstitučními či zdravotními problémy.

2. Chov plemene aubrac ve světě

Ve Francii se zejména v posledních letech plemeno aubrac velmi rychle rozšiřuje a jeho stavy prudce stoupají. V zemi původu se dnes aubrac chová zejména v oblastech s nadmořskou výškou od 1.000 m, kde často panuje nepříznivé klima. V letním období, kdy zde dosahují teploty přes den až 35 °C a v noci naopak klesají pod bod mrazu, se stáda pasou na rozlehlých pastvinách a v zimních měsících (cca 6 měsíců v roce) jsou umístěna ve stájích s betonovými podlahami, kde mají zvířata k dispozici jen malé množství slámy. Přes zimu se krmí 2x denně pouze omezeným množstvím sena (ale dostatečným k udržení laktace) a doplňkem potřebných minerálů. Aubraci si umí v době hojnosti tvořit rezervy, které využívají v horších časech.

Aubrac se dále chová například v Německu, Kanadě, USA, Maďarsku, Španělsku, Portugalsku, Belgii, Rusku, Velké Británii, Irsku, Polsku nebo třeba v Maroku, na Novém Zélandu či v Izraeli a v mnoha dalších zemích.

3. Vývoj stavů v ČR

Do České republiky byl první import zvířat plemene aubrac (zkr. AU, v rámci KUMP a ústřední evidence UU) uskutečněn na konci roku 2009, do chovu společnosti Montážně-obchodní firma a.s. pana Jiřího Petsika na farmu Bučických Mlýn.

Jedním z nejnovějších trendů ve šlechtění masného skotu je využití genomických údajů jedinců – SNP profilu. Genomické údaje jsou využívány především k ověření původu jedinců a zpřesnění předpovědi genetického potenciálu zvířat (plemenných hodnot). Česká republika je od roku 2013 zapojena do mezinárodní genetické testace (v rámci projektu Interbeef), díky které je možné přímé porovnání jedinců se zohledněním chovatelské úrovně země původu.

4. Chovný cíl a standard plemene

4.1. Chovný cíl

Hlavním cílem současného šlechtění zůstává snaha o rozvoj a dále vytvoření populace zvířat moderního typu masného skotu, kombinujícího v sobě vynikající masnou užitkovost, při zachování dobré adaptability na přírodní prostředí, dobrých mateřských vlastností a vysoké pastevní schopnosti.

4.2 Základní ukazatele chovného cíle

4.2.1. Ukazatele reprodukce

Dobrá reprodukce a plodnost je u všech masných plemen skotu rozhodujícím předpokladem ekonomiky chovu. Na jejích výsledcích, vyjádřených v konečné fázi počtem živě narozených telat,

se podílejí stejnou měrou obě pohlaví, tedy jak plemence tak plemeni. Objektivním kritériem hodnocení plodnosti je především počet zabřezlých plemenic a počet živě narozených telat na 100 krav základního stáda. Kromě genetických předpokladů je však reprodukce v nemalé míře ovlivněna i dalšími činiteli jako je zdravotní stav, úroveň výživy zvířat a způsob jejich odchovu. Pro rentabilitu chovu je nutné odchovat alespoň 95 telat na 100 krav základního stáda při mezidobí kolem 365 dní. K zajištění dostatečného počtu zvířat pro účely čistokrevné plemenitby i užitkového křížení je nezbytné využívat všechny dostupné způsoby reprodukce, které vyhovují systému chovu masných plemen.

4.2.1.1. Plemence

- počet odchovaných telat na 100 krav základního stáda - minimálně 95
- hodnocení obtížnosti porodů vyjádřené procentem snadných porodů podle platné Metodiky kontroly užitkovosti skotu bez tržní produkce mléka (dále jen „Metodiky KUMP“) - min. 95 %
- věk při 1. otelení by neměl být vyšší než 40 měsíců (i když růstová schopnost mladých zvířat umožňuje jejich zařazení do reprodukce již ve věku 16 až 18 měsíců, doporučuje se první připouštění jalovic ve věku 24 až 28 měsíců)
- pořadí otelení by mělo odpovídat věku plemence

4.2.1.2. Plemenní býci

- býci v přirozené plemenitbě - dle počtu březích plemenic v závislosti na délce připouštěcího období
- hodnocení průběhu porodu a hmotnosti telat při narození - na základě výsledků KUMP

4.2.2. Ukazatele růstové schopnosti

Kontrola užitkovosti masných plemen je základním prostředkem při šlechtění aubrackého skotu a zajišťuje důsledné naplnění selekčního programu. Systém zjišťování hmotností je prováděn na základě Metodiky KUMP.

- a) *hodnocení růstové schopnosti telat* – hmotnost při narození, ve 120, 210 a 365 dnech věku
- b) *hodnocení růstové schopnosti krav a býků* – viz bod 4.5. Parametry chovného cíle
- c) *výkrmová schopnost a jatečné výsledky* - pro hodnocení tohoto ukazatele je třeba využívat výsledky porážek a klasifikace zvířat pomocí SEUROP a jejich evidence v rámci ústřední evidence

4.3. Hodnocení exteriéru

Hodnocení zevnějšku provádějí inspektoři ČSCHMS dle Metodiky popisu a hodnocení zevnějšku masných plemen skotu (dále jen „Metodiky popisu“) a je evidováno v databázi KUMP ČSCHMS. S výsledkem hodnocení zvířete je chovatel seznamován prostřednictvím tiskové sestavy, která obsahuje identifikační údaje zvířete a chovatele, bodové hodnocení jedince, výšku v kříži, hmotnost v den vážení, jméno hodnotitele a datum provádění bonitace. Při hodnocení je nutné věnovat stejnou pozornost znakům rustikálnosti a způsobilosti k chození, stejně jako znakům masné užitkovosti, přičemž současnou úroveň uvedených znaků je vhodné zachovat. Tělesný rámec je hodnocen na základě tabulkových hodnot pro živou hmotnost a výšku v kříži. Z produkce plemenných zvířat jsou vyloučena zvířata, která vykazují některou vylučující vadu. U býků se požaduje korektní hodnocení končetin.

Součástí lineárního hodnocení zevnějšku je v příloze ŠP (v tabulkové části za textem) bodové hodnocení výšky v kříži a hmotnosti pro všechny věkové kategorie.

4.3.1. Hodnoceny jsou tyto kategorie (ve věku)

Telata – ve věku 171 až 290 dní

Krávy – po 1. a 3. otelení (ve výjimečných případech na žádost chovatele i v jiném období)

Plemenní býci - při základním výběru (do plemenitby)

- ve věku tři a pěti let, včetně importovaných

Při hodnocení se objektivně hodnotí variabilita daného znaku v rámci plemene i s ohledem na věk zvířete. Zjištěné vady exteriéru jsou zaznamenávány.

4.4. Standard plemene

Zbarvení

Srst aubraců je žlutohnědé až plavé barvy, okolí tmavého nosu a očí je bílé.

Srst je jednobarevná, ovšem s nejrůznějšími varietami odstínů od barvy pšenice po bělavě šedou. Kůže je černá.

Odstín barvy je tmavší na plecích, hřbetě a zádi.

Tato charakteristika zbarvení je zvláště výrazná u nekastrovaných samců, u nichž je navíc přední část těla téměř černá.

Rohy

Rohy jsou šikmé, nejprve směřující mírně vpřed, poté stoupající vzhůru, lyrovité.

Špičky rohů jsou černé, základna co nejsvětlejší.

Hlava

Mulec, okraj očních víček a řasy jsou černé, lemované bílou srstí.

Jazyk je břidlicově černé barvy.

Oko je živé, černé.

Nos je rovný.

Čelo je ploché, čtvercové.

Meziroží je široké, s kudrnatou srstí.

Uši jsou jemné, středně velké, lemované černou srstí.

Hlava je výrazná, zakončená krátkým, širokým mulcem.

Ocas

Ocas je jemný, dlouhý, s nepřilíš výrazným nasazením, zakončený černou srstí.

Tělo

Krk a boky (slabiny) jsou spíše krátké, ovšem hrud' a bedra jsou široká.

Pánev a kyčle jsou dobře rozvinuté, rovné.

Linie zad je rovná, hrud' je hluboká, žebra konvexní.

Lalok je méně rozvinutý, zád' je osvalená.

Kýta je široká, ne příliš zakulacená, dobře skloněná.

Končetiny

Končetiny jsou krátké, jemné, výrazně pevné.

Paznehty jsou černé.

Silné, zdravé hlezno dodává tomuto plemeni vynikající vyváženost.

Zvláštnosti

Sliznice, srst konce ocasu, paznehty, špičky rohů a obvod uší jsou černé.

Samci mají černý šourek.

4.4.1. Vylučující znaky pro zápis do plemenné knihy

- příliš vyvinuté osvalení
- přítomnost bílých nebo rezavých chlupů, zejména na konci ocasu
- je povolena bílá srst na břicho od pupku k zadním nohám
- omezující je přítomnost bílých skvrn, zejména pod břichem nebo na jazyku
- neklidná povaha
- mulec v kouřové barvě
- nekorektní či defektní postoje končetin
- genetické vady

4.5. Parametry chovného cíle

Kategorie	Hmotnost ve věku (kg)		Výška v kříži (cm)
	210 dnů	365 dnů	ve věku 365 dnů
Býčci	325	480	125
Jalovičky	260	380	115
Kategorie - věk	Hmotnost (kg)	Výška v kříži (cm)	
Plemenice - 24 měsíců	540	125	
Krávy - 60 měsíců	710	132	
Plemenní býci - 36 měsíců	895	149	

5. Selekční program

Selekční program je soubor opatření, který má za cíl, na základě objektivně zjištěných vlastností zevnějšku, růstové schopnosti a užitkových vlastností, vybírat pro plemenitbu přednostně ta zvířata, jejichž uplatnění v populaci směřuje k naplnění chovného cíle. Jelikož se populace jako celek vyvíjí, mění se průběžně i konkrétní požadavky selekčního programu.

5.1. Matky býků

Matky býků jsou vybírány na základě plemenných hodnot pro průběh porodu, hmotnost při narození, ve 120 a 210 dnech věku a na základě hodnocení zevnějšku a výsledků reprodukce. U plemenných hodnot pro výše uvedené ukazatele se stejný důraz klade na přímý i maternální efekt. Chov a výběr matek plemenných býků je prováděn v chovech s čistokrevnou plemenitbou zapojených do kontroly užítkovosti masného skotu stupně „A“. Plemenice musí být zapsaná do hlavního oddílu plemenné knihy „A“. Jako matka býků může být podmíněně zařazena prvotelka, u které nebylo možno zjistit délku mezidobí a rovněž jalovice, která je využita jako dárkyně embryí ještě před svým prvním otelením. Podmínkou ovšem jsou jejich plemenné hodnoty převyšující průměr populace a výběr jejich rodičů podle kritérií pro otce a matky býků. Příslušná kritéria pro výběr matek býků stanovuje a aktualizuje Rada plemenné knihy plemene aubrac (dále jen Rada PK), a to na základě průměrných výsledků populace. Zařazení plemenice do kategorie matek býků není trvalého rázu a bude upřesňováno podle výsledků zjišťovaných v kontrole užítkovosti. Ve sporných případech rozhoduje o zařazení plemenice mezi matky býků Rada PK.

5.1.1. Obecné podmínky pro výběr matek býků

- *zápis do plemenné knihy v oddíle „A“, třídy I případně II (viz kritéria pro naskladnění býčků do odchovu stanovených Radou PK)*
- *dobrý zdravotní stav*

5.2. Otcové býků

Otcové býků budou používáni především pro záměrné připarování na matky plemenných býků, kde hlavním úkolem bude produkce mladých zvířat se špičkovými vlastnostmi v oblasti masné užítkovosti a exteriéru. Zařazení býka do kategorie otce býků není trvalého charakteru a bude se upřesňovat podle výsledků zjišťovaných v kontrole užítkovosti. Příslušná kritéria selekce pro všechny rozhodující oblasti, tj. reprodukci, lineární hodnocení zevnějšku a plemennou hodnotu stanoví Rada PK a to na základě průměrných výsledků populace. Jedná se o býky zařazené do hlavního oddílu plemenné knihy „A“, s výjimkou býků zařazených do třídy III. Ve sporných případech rozhoduje o zařazení plemníka mezi otce býků Rada PK.

5.2.1. Obecné podmínky pro výběr otců býků

- *zápis do plemenné knihy v oddíle „A“, třída I a II (viz kritéria pro naskladnění býčků do odchovu stanovených Radou PK)*
- *dobrý zdravotní stav*

5.2.2. Výběr otců býků je zajišťován z

- *býků inseminačních*
- *býků z přirozené plemenitby*

6. Produkce a výběr býků do plemenitby

6.1. Odchov plemenných býčků

Odchov mladých plemenných býků probíhá na uznaném testačním zařízení (Odchovně plemenných býků, dále jen OPB), které je na seznamu vyhlášeném Grémiem rad PK dotčených

plemen, který je přílohou ŠP, nebo v odchovu u chovatele (OCH). Kritéria pro výběr býčků do odchovu vyhlašuje každoročně Rada PK ve spolupráci s ČSCHMS na základě výsledků populace. Provoz a podmínky odchovu na OPB a OCH se řídí dle Metodiky pro odchov a zkoušky vlastní užitkovosti býků masných plemen skotu (dále jen „Metodika odchovu“).

6.1.1. Obecné podmínky pro výběr býčka do odchovu

- Pochází od vybraných rodičů z chovů zapojených do KUMP stupně „A“
- Býček splňuje kritéria pro výběr býčků do odchovu vyhlášená Radou PK
- Má ověřen původ v souladu s platnou legislativou
- Býček odpovídá podmínkám kontroly dědičnosti a zdraví
- Splňuje standard plemene

6.1.2. Odchov a zkoušky vlastní růstové schopnosti býků

6.1.2.1. Odchov na uznaném testačním zařízení (OPB)

Cílem odchovu plemenných býčků narozených ze záměrného připarování je testace jejich vlastní užitkovosti za standardních podmínek, které se řídí Metodikou odchovu. Zpracování a vyhodnocování výsledku odchovu je prováděno centrálně. Výsledky zkoušek vlastní užitkovosti jsou podkladem pro selekci. Po ukončení testu vlastní užitkovosti jsou býci předvedeni před komisí k tzv. základnímu výběru, tzn. výběru do plemenitby (způsob a kritéria viz bod 6.3.). Základní výběry býků probíhají zpravidla na OPB.

6.1.2.2. Odchov u chovatele (OCH)

Chovatel má možnost býčka z vlastního chovu odchovat na svém hospodářství, tzn. mimo testační zařízení. Při tomto systému není sledován přírůstek v období testu, ale pouze přírůstek od narození. Takto odchovaní býci jsou při výběru do plemenitby předvedeni před komisí k tzv. základnímu výběru (způsob a kritéria viz bod 6.3.) buď přímo na chovu, na kterém se narodili, nebo případně na chovném svodu. Základní podmínky pro přihlášení býčka na svod řeší Metodika odchovu. Zpracování a vyhodnocování výsledku odchovu je prováděno centrálně. Výběry býků u chovatele se řídí pokyny, které pro každý rok vydává ČSCHMS ve spolupráci s Radou PK.

6.2. Selekční kritéria pro výběr býků do plemenitby

6.2.1. Odchov na uznaném testačním zařízení (OPB)

- býček musí odpovídat požadavkům standardu plemene
- selekční kritéria upřesňuje Rada PK ve spolupráci s ČSCHMS

6.2.2. Odchov u chovatele (OCH)

- býček musí odpovídat požadavkům standardu plemene
- selekční kritéria upřesňuje Rada PK ve spolupráci s ČSCHMS

6.2.3. Import býka ze zahraničí

Původ býka musí být doložen dle platné legislativy. Pro zařazení býka do plemenitby v ČR musí být plemeník ohodnocen a vybrán komisí (viz bod 6.3.). Býček musí odpovídat standardům plemene a splňovat podmínky pro výběr býků do plemenitby, které stanovuje Rada PK ve spolupráci s ČSCHMS.

6.3. Způsob a kritéria pro hodnocení a výběr býků do plemenitby

Býci jsou vybíráni komisí složenou z delegovaných zástupců ČSCHMS a Klubu chovatelů francouzských plemen. Členy komise navrhuje a schvaluje Rada PK. Ve sporných případech rozhodnutí výběrové komise se postupuje dle schváleného reklamačního řádu ČSCHMS. O každém výběru je vyhotoven tzv. Výběrový protokol, který obsahuje:

- místo a datum výběru
- datum narození
- chovatel a majitel býka
- seznam členů komise
- identifikační údaje býka
- výsledek lineárního popisu a hodnocení zevnějšku vč. záznamu o exteriérových vadách
- výsledek výběru:

1. Vybrán - do „Inseminace a přirozené plemenitby“

Při hodnocení exteriéru při základním výběru je požadována minimální hodnota 6 bodů v každém z 10 hodnocených ukazatelů (povoleno 1 x 5 bodů za velikost těla).

- do „Přirozené plemenitby“

Ve všech ostatních případech, kdy není splněna podmínka dle bodu 1.

2. Odročen

3. Vyřazen nebo vyřazen před základním výběrem (nevybrán do plemenitby)

- alfanumerické označení plemenného býka (linie a číslo v rámci ústředního registru plemeníků) je přiděleno po nahlášení do Ústřední evidence skotu (linie se přiděluje dle výsledku hodnocení zvířete při základním výběru)
- případně další údaje v souladu s platnou legislativou

Do plemenitby nelze zařadit zvíře, u kterého se projevuje genetická vada nebo je jejím nositelem a dále zvíře s funkčními vadami pohybového aparátu.

7. Testování a posuzování (KUMP)

Testování a posuzování užitkových vlastností je prováděno dle Metodiky KUMP, která respektuje postupy a doporučení definované mezinárodní organizací pro kontrolu užitkovosti ICAR (The International Committee for Animal Recording). Hodnocení exteriéru je prováděno dle Metodiky popisu. Základní metodické postupy testování a posuzování i odhadu plemenné hodnoty se řídí dle platné legislativy. Zjišťování údajů a sběr dat zajišťují inspektoři ČSCHMS, kteří jsou k této činnosti odborně způsobilí v souladu s požadavky § 30 zákona. Zpracování dat a zveřejňování výsledků zajišťuje ČSCHMS ve spolupráci s pověřenou osobou.

8. Plemenné hodnoty

Odhad plemenné hodnoty je prováděn pomocí víceznakového animal modelu (individuální model jedince). Podle naměřených hodnot v KUMP je souběžně stanovena plemenná hodnota pro přímý efekt, plemenná hodnota pro maternální efekt a u krav hodnota pro trvalé mateřské prostředí. Vzhledem k tomu, že v kontrole užítkovosti jsou v jednotlivých chovech podchyceni jak kříženci s masnými plemeny, tak i masná plemena, tvoří si tyto jedinci navzájem vrstevníky. Odhad plemenné hodnoty je proto prováděn se zohledněním plemene a heterozního efektu. Způsob, systém a počet vyhodnocovaných ukazatelů v rámci výpočtu plemenných hodnot se může měnit a doplňovat s ohledem na požadavky respektující šlechtitelské postupy definované tímto ŠP.

8.1. Hodnocené vlastnosti

- průběh porodu
- hmotnost při narození
- hmotnost ve věku 120 dnů
- hmotnost ve věku 210 dnů
- hmotnost ve věku 365 dnů
- přírůstek v testu (u býků na OPB)
- přírůstek od narození
- lineární popis a hodnocení zevnějšku

Způsob hodnocení je popsán modelovou rovnicí, ve které jsou uvedeny efekty genetické a efekty chovatelského prostředí, které ovlivňují naměřenou užítkovost.

Výsledky kontroly dědičnosti jsou publikovány jako relativní plemenné hodnoty (RPH), včetně spolehlivosti jejich předpovědi. Pro stanovení relativní plemenné hodnoty je využívána standardizovaná směrodatná odchylka 10. Pokud neupravuje publikování plemenných hodnot samostatný předpis ČSCHMS, stanovuje základní podmínky pro publikování výsledků kontroly dědičnosti Rada PK.

8.2. Relativní plemenné hodnoty, které jsou publikovány

8.2.1. Růstová schopnost

- PePP RPH pro průběh porodu a hmotnost při narození v přímém efektu
- PeRu RPH pro růst v přímém efektu
- MePP RPH pro průběh porodu a hmotnost při narození v maternálním efektu
- MeRu RPH pro růst v maternálním efektu
- PrirT RPH pro přírůstek v testu na OPB
- PrirNar RPH pro přírůstek od narození

8.2.2. Lineární hodnocení

- TR RPH pro tělesný rámec
- KT RPH pro kapacitu těla

- OS RPH pro osvalení
- UT RPH pro užitkový typ

9. Rozsah zjišťování známých vad a zvláštností

Klub chovatelů francouzských plemen a ČSCHMS ve spolupráci s genetickou laboratoří uplatňuje taková opatření, která zajistí účinnou eliminaci genetických vad a zvláštností bez významnějšího snížení genetického zisku. Rozsah sledovaných vad a zvláštností bude rozšiřován podle potřeb v souvislosti se stupněm poznání. Přehled aktuálních genetických vad a zvláštností bude zveřejňován Radou PK.

10. Způsob vyhodnocování výsledků šlechtění plemene a kontrola realizace ŠP

Vyhodnocení realizace ŠP a porovnání dlouhodobého vývoje vyhodnocuje každoročně Rada PK ve spolupráci s ČSCHMS a navrhuje případná opatření. Výsledky zpracovává na základě dat z kontroly užitkovosti ČSCHMS. Zveřejňování je realizováno formou uzávěrky KUMP a je zveřejňováno v tištěné formě nebo ve formě umožňující dálkový přístup (na webových stránkách ČSCHMS), příp. jinou formou. ČSCHMS vypracovává souhrnnou roční zprávu o průběhu realizace ŠP.

11. Obecná ustanovení

Na tento ŠP navazuje Metodika popisu a hodnocení zevnějšku masných plemen skotu, Metodika kontroly užitkovosti skotu bez tržní produkce mléka, Metodika pro odchov a zkoušky vlastní užitkovosti býků masných plemen skotu a Certifikovaná metodika pro předpověď plemenných hodnot pro vyhodnocení vlastností polního testu u masných plemen skotu i Certifikovaná metodika pro spolehlivost předpovědi plemenných hodnot vlastností polního testu u masných plemen skotu. Sporné případy související s tímto ŠP řeší a rozhodnutí vydává Rada PK, jejíž práva a povinnosti vyplývají ze stanov ČSCHMS.

12. Přílohy

- Růstové parametry (standardy) výšky a hmotnosti
- Obrazová příloha (fotografie)
- Řád plemenné knihy
- Seznam schválených uznaných testačních zařízení (viz bod 6.1.)

v Praze dne 9. 12. 2019

OBRAZOVÁ PŘÍLOHA ŠLECHTITELSKÉHO PROGRAMU

Aubrac

plemenný býk

plemenný býk

skupina

jalovice

skupina

kráva s teletem

RŮSTOVÉ PARAMETRY AUBRAC

Standard výšky

býci ve věku od 6 do 20 měsíců

body	rozpětí	
	min.	max.
1		2,8
2	2,9	3,2
3	3,3	3,6
4	3,7	4,0
5	4,1	4,3
6	4,4	4,7
7	4,8	5,1
8	5,2	5,5
9	5,6	5,9
10	6,0	

Standard výšky - býci ve věku 21 až 50 měsíců

	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50 a víc
10	136	136	137	137	137	138	138	138	139	139	139	140	140	140	141	141	141	145	145	145	146	146	146	147	147	147	148	148	148	148
9	133	133	134	134	134	135	135	135	136	136	136	137	137	137	138	138	138	142	142	142	143	143	143	144	144	144	145	145	145	145
8	132	132	133	133	133	134	134	134	135	135	135	136	136	136	137	137	137	141	141	141	142	142	142	143	143	143	144	144	144	144
7	130	130	131	131	131	132	132	132	133	133	133	134	134	134	135	135	135	139	139	139	140	140	140	141	141	141	142	142	142	142
6	128	128	129	129	129	130	130	130	131	131	131	132	132	132	133	133	133	137	137	137	138	138	138	139	139	139	140	140	140	140
5	126	126	127	127	127	128	128	128	129	129	129	130	130	130	131	131	131	135	135	135	136	136	136	137	137	137	138	138	138	138
4	125	125	126	126	126	127	127	127	128	128	128	129	129	129	130	130	130	134	134	134	135	135	135	136	136	136	137	137	137	137
3	123	123	124	124	124	125	125	125	126	126	126	127	127	127	128	128	128	132	132	132	133	133	133	134	134	134	135	135	135	135
2	120	120	121	121	121	122	122	122	123	123	123	124	124	124	125	125	125	129	129	129	130	130	130	131	131	131	132	132	132	132

Standard výšky

jalovice ve věku od 6 do 20 měsíců

body	rozpětí	
	min.	max.
1		2,1
2	2,2	2,5
3	2,6	3,0
4	3,1	3,5
5	3,6	3,8
6	3,9	4,1
7	4,2	4,4
8	4,5	4,7
9	4,8	5,0
10	5,1	

Standard výšky - jalovice a krávy ve věku 21 až 40 měsíců

	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
10																				
	128	128	128	129	129	129	130	130	130	131	131	131	132	132	132	133	133	133	134	134
9																				
	125	125	125	126	126	126	127	127	127	128	128	128	129	129	129	130	130	130	131	131
8																				
	123	123	123	124	124	124	125	125	125	126	126	126	127	127	127	128	128	128	129	129
7																				
	122	122	122	123	123	123	124	124	124	125	125	125	126	126	126	127	127	127	128	128
6																				
	120	120	120	121	121	121	122	122	122	123	123	123	124	124	124	125	125	125	126	126
5																				
	118	118	118	119	119	119	120	120	120	121	121	121	122	122	122	123	123	123	124	124
4																				
	117	117	117	118	118	118	119	119	119	120	120	120	121	121	121	122	122	122	123	123
3																				
	115	115	115	116	116	116	117	117	117	118	118	118	119	119	119	120	120	120	121	121
2																				
	112	112	112	113	113	113	114	114	114	115	115	115	116	116	116	117	117	117	118	118

Standard výšky - jalovice a krávy ve věku 41 až 60 měsíců

	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60 a víc
10																				
	134	135	135	135	135	136	136	136	136	137	138	138	138	139	139	139	139	140	140	140
9																				
	131	132	132	132	132	133	133	133	133	134	135	135	135	136	136	136	136	137	137	137
8																				
	130	131	131	131	131	132	132	132	132	133	133	133	133	134	134	134	134	135	135	135
7																				
	128	129	129	129	129	130	130	130	130	131	131	131	131	132	132	132	132	133	133	133
6																				
	126	127	127	127	127	128	128	128	128	129	129	129	129	130	130	130	130	131	131	131
5																				
	124	125	125	125	125	126	126	126	126	127	127	127	127	128	128	128	128	129	129	129
4																				
	123	124	124	124	124	125	125	125	125	126	125	125	125	126	126	126	126	127	127	127
3																				
	121	122	122	122	122	123	123	123	123	124	123	123	123	124	124	124	124	125	125	125
2																				
	118	119	119	119	119	120	120	120	120	121	120	120	120	121	121	121	121	122	122	122

Standard hmotnosti - býci ve věku 6 až 28 měsíců

	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	28
10	322	355	388	421	458	488	516	545	578	605	631	656	687	711	733	756	783	803	821	837	858	872
9	298	331	364	397	431	461	490	518	550	577	602	628	656	680	702	725	750	770	788	804	823	837
8	282	315	348	381	413	443	472	500	530	557	583	608	635	659	681	704	728	747	765	782	799	813
7	266	299	332	365	396	426	455	483	511	538	564	589	615	639	661	684	706	725	743	760	776	790
6	252	285	318	351	381	411	440	468	495	522	548	573	597	621	644	666	687	707	725	741	756	770
5	238	271	304	337	366	396	424	453	479	506	531	557	579	603	626	648	668	688	706	722	736	749
4	223	256	289	322	350	380	408	437	461	488	513	539	560	584	607	629	648	667	685	702	714	728
3	206	239	272	305	331	361	389	418	440	467	493	518	538	562	585	607	624	643	661	678	689	702
2	182	215	248	281	304	334	363	391	412	439	464	490	507	531	554	576	591	611	629	645	654	667

Standard hmotnosti - býci ve věku 29 až 50 měsíců

	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50 a víc
10	884	901	910	917	923	934	939	943	948	959	963	968	972	983	988	992	997	1001	1006	1010	1015	1019
9	849	863	872	880	886	895	899	904	908	917	921	926	930	939	944	948	953	957	962	966	971	975
8	825	838	847	854	860	868	872	877	881	888	893	897	902	909	914	918	923	927	932	936	941	945
7	802	813	822	830	836	842	846	851	855	861	865	870	874	880	885	889	894	898	903	907	912	916
6	782	792	801	809	815	819	824	828	833	837	842	846	851	855	860	864	869	873	878	882	887	891
5	761	771	780	787	793	796	801	805	810	813	818	822	827	830	834	839	843	848	852	857	861	866
4	740	747	756	764	770	772	776	781	785	787	792	796	801	803	807	812	816	821	825	830	834	839
3	714	721	730	737	743	743	748	752	757	757	762	766	771	771	775	780	784	789	793	798	802	807
2	679	683	692	700	706	704	708	713	717	715	720	724	729	727	732	736	741	745	750	754	759	763

Standard hmotnosti - jalovice a krávy ve věku 6 až 33 měsíců

	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
10	240	279	303	328	348	368	402	422	438	453	468	483	499	509	523	533	544	555	561	567	573	579	589	595	601	607	613	619
9	231	266	291	315	335	355	385	405	420	435	451	466	481	492	504	515	526	536	542	548	554	561	569	575	581	588	594	600
8	224	257	282	306	326	346	372	392	407	423	438	453	468	479	491	502	512	523	529	535	541	547	555	561	567	573	579	585
7	218	249	274	298	318	338	361	381	397	412	427	442	458	468	479	490	501	511	518	524	530	536	543	549	555	561	567	573
6	213	242	266	291	311	331	351	371	386	402	417	432	447	458	469	480	490	501	507	513	519	525	531	537	544	550	556	562
5	208	235	259	283	304	324	341	361	376	392	407	422	437	448	458	469	480	490	496	503	509	515	520	526	532	538	544	551
4	202	227	251	276	296	316	330	350	366	381	396	411	427	437	447	458	468	479	485	491	497	503	508	514	520	526	532	538
3	195	218	242	266	286	307	317	338	353	368	383	399	414	425	434	444	455	466	472	478	484	490	494	500	506	512	518	524
2	186	205	229	254	274	294	300	320	335	351	366	381	396	407	415	426	436	447	453	459	465	472	474	480	486	492	498	504

Standard hmotnosti - jalovice a krávy ve věku 34 až 61 měsíců

	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61 a víc
10	626	632	644	650	656	662	669	675	681	685	690	701	705	710	715	719	721	729	731	733	735	737	738	740	742	744	746	748
9	606	612	622	628	634	641	647	653	659	663	668	677	681	686	690	695	697	703	705	707	708	710	712	714	716	718	719	721
8	592	598	606	612	619	625	631	637	643	648	652	659	664	668	673	678	679	684	686	688	689	691	693	695	697	699	700	702
7	579	585	593	599	605	611	617	623	629	634	638	644	649	653	658	663	664	668	669	671	673	675	677	678	680	682	684	686
6	568	574	580	586	592	598	605	611	617	621	626	630	635	640	644	649	651	652	654	656	658	660	662	663	665	667	669	671
5	557	563	568	574	580	586	592	598	604	609	613	617	621	626	630	635	637	637	639	641	643	645	647	648	650	652	654	656
4	544	550	554	560	566	572	578	584	591	595	600	602	606	611	615	620	622	621	623	625	627	628	630	632	634	636	637	639
3	530	536	538	544	550	556	563	569	575	579	584	584	589	593	598	603	604	602	604	606	607	609	611	613	615	617	618	620
2	510	516	516	522	528	534	541	547	553	557	562	560	565	569	574	578	580	576	577	579	581	583	585	587	588	590	592	594